

RÕUGE VALLAVALITSUS PROTOKOLL

Rahvaalgatuse „Olen vastu Sännas karjääri avamisele” avalik arutelu

Säanna

15. mai 2026

Protokollija: Siiri Mõttus.

Osalejad: vastavalt osalejate registreerimislehele.

Algus kell 16.00, lõpp kell 18.00.

Päevakord:

- 1. Sissejuhatus. Avaliku koosoleku läbiviimise kord**
- 2. Rahvaalgatuse „Olen vastu Sännas karjääri avamisele” avalik arutelu**
- 3. Kokkuvõte**

1. Sissejuhatus

Vallavanem Britt Vahter tutvustas avaliku arutelu korda ning teavitas, et koosolek salvestatakse. Ta tegi ettepaneku esmalt ära kuulata kohalike elanike mured ja seisukohad.

Rahvaalgatuse allkirjastanud isikud on vastu Säanna karjäärile kaevandamisloa andmisele. Nende hinnangul on piirkond juba praegu tugevalt mõjutatud Nursipalu harjutusväljast ning täiendav häiring ületaks kohalike elanike taluvuspiiri. Leiti, et ettevõtja ärihuvi ei saa olla olulisem inimeste tervisest ja looduskeskkonna hoidmisest.

Britt Vahter selgitas, et Keskkonnaamet on vahepeal koostanud mõjude eelhindangu, mille kohaselt olulist keskkonnamõju ei kaasne. Vallal on siiski menetluskohustus ning otsuse tegemisel tuleb kaaluda kõiki asjaolusid.

Volikogu esimees Kerli Kõiv märkis, et teema on olnud arutusel volikogu majandus- ja arengukomisjoni ning keskkonna- ja turvalisuse komisjoni ühiskoosolekul, samuti eraldi komisjonides. Volikogu tasandile ei ole arutelu veel jõudnud.

2. Avalik arutelu

Elanike peamised vastuväited puudutasid müra, vibratsiooni, tolmu ja võimalikku mõju põhjaveele ning elukeskkonnale. Kardetakse, et allpool põhjavee taset toimuv kaevandamine võib põhjustada lähedalasuvate kaevude veetaseme languse ja joogivee kadumise.

Toodi esile, et piirkonda mõjutavad juba praegu Nursipalu harjutusvälja tegevusest tulenevad häiringud ning lisanduv karjäär suurendaks müra ja teiste mõjude koostoimet. Samuti väljendati muret kinnistute väärtuse vähenemise ja inimeste elukvaliteedi halvenemise pärast.

Karjäärile lähima majapidamise elanikud tõid välja, et raskeveokite liiklus põhjustab vibratsiooni ja tolmu ning olemasolevale mürale lisanduvad Nursipalust kostuvad lasud. Samuti peeti probleemseks võimalikku mõju põhjaveele ja lähedal asuvatele loodusaladele, sealhulgas Natura 2000 alale ja Pärlijõe.

Mitmed osalejad rõhutasid, et samad probleemid ja küsimused tõstatati juba viis aastat tagasi ning nende hinnangul ei ole neid piisavalt lahendatud ega täiendavalt analüüsitud. Viidati

Tallinna Ülikooli Geoloogia Instituudi hinnangule, mille kohaselt ei ole arendaja tellitud veerežiimi uuring olnud piisav.

Arutelul leiti, et kohalike elanike taluvuspiir on ületatud ning hajaasustuse piirkonnas elavatel inimestel peavad olema teistega võrdsed õigused. Kuidas kindlaks teha, kelle vastutus ja kohustus on näidata, et kaevust on vesi kadunud just kaevandamise tagajärjel?

Tõstatati küsimus, kes vastutab võimalike kahjude eest juhul, kui kaevandamise tõttu muutub elamine piirkonnas võimatuks või kaob joogivesi. Samuti küsiti, millist kasu võiks kohalik kogukond kaevandamisest saada ning kas riik võiks vajadusel kaevandamisõiguse tagasi osta.

Abivallavanem Uno Kangro selgitas, et kohaliku omavalitsuse arvamus on Keskkonnaametile siduv ning vald ei ole menetluses kellegi poolele asunud.

Kerli Kõiv rõhutas, et kohtumise eesmärk oli saada vahetu ülevaade kohalike inimeste seisukohtadest. Ta kinnitas, et vald ei esinda arendaja huve ning lõpliku otsuse teeb volikogu. Samuti märkis ta, et arutelu eesmärk on selgitada välja, kas kogukonna seisukoht on täielikult eitav või nähakse võimalikke kompromissikohti.

Britt Vahter selgitas, et vallal tuleb kujundada seisukoht, kas karjääriga nõustuda, millistel tingimustel või millistel põhjustel mitte nõustuda. Ta rõhutas, et loa andmise eelduseks peab olema kindlus, et tegevus ei ületa kohalike elanike taluvuspiiri. Samuti märkis ta, et võimalike negatiivsete mõjude ilmnemisel pärast kaevandamise alustamist ei pruugi nende tagasipööramine olla võimalik.

Lisaks märgiti, et teede kasutusköormuse kohta ei ole analüüsi koostatud.

Esitatud küsimused ja vastused

Kuidas lahendatakse elektriühendus?

Vastus: Elektriühendust ei ole vaja.

Kes vastutab, kui kaevandamise tõttu kaob joogivesi?

Vastus: Kaevandaja on kohustatud seirama kaevude olukorda ning vajadusel rajama puurkaevu, kui vee kadumine on põhjustatud kaevandamisest.

Milline on karjääri võimalik tulu vallale?

Vastus: Vallal on võimalik saada tulu ressursitasust riigile kuuluvalt maalt.

Kas riik võiks kaevandamisõiguse tagasi osta?

Vastus: Lubati uurida võimalusi.

3. Kokkuvõte

Selgitati, et varasema menetluse käigus oli keeldumise üheks põhjuseks keskkonnamõju hindamise puudumine ning vallal ei olnud piisavat kindlust, et olulisi mõjusid ei kaasne või et nende ilmnemisel rakendatakse tõhusaid leevendusmeetmeid.

Käesoleval arutelul andis vallavalitsus rahvaalgatuse esitajatele selgitusi olemasoleva teabe põhjal. Rõhutati, et kohaliku omavalitsuse ülesanne on seaduse piires kaaluda nii keskkonnavalaseid kui sotsiaalseid argumente ning kujundada nende põhjal seisukoht. Keskkonnaameti eelhinnang on vallale arvamuse kujundamisel üheks aluseks.

Koosoleku protokoll ja Keskkonnaameti eelhinnang saadetakse neile, kes peale koosoleku lõppu andsid oma e-posti aadressi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siiri Mõttus
protokollija